

ESTRATEGIAS DE ANIMACIÓN Á LECTURA

«O MIAÑO DA MARISMA: UNHA PROMESA VITAL»

No Parque Nacional de Doñana,
Vera forxa un vencello inquebrantable coa natureza e o
seu destino. A súa relación cos animais,
especialmente co lince ibérico, marcará o seu futuro.
Impulsada pola promesa que lle fixo a Félix, o lince
que a acompañou durante toda a súa infancia,
convértese en bióloga dedicada á conservación.
A súa misión é clara: desenvolver o proxecto Life
Lince,
a ambiciosa e frutífera loita
por salvar o lince ibérico
da extinción.



O MIAÑO DA MARISMA

ESTRATEGIAS DE ANIMACIÓN Á LECTURA

ESTRATEGIAS	COMPETENCIAS CLAVE										
	CL				CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
	COMPETENCIA EN COMUNICACIÓN LINGÜÍSTICA				COMPETENCIA PLURILINGÜE	COMPETENCIA MATEMÁTICA E EN CIENCIA, TECNOLOXÍA E ENXEÑERÍA	COMPETENCIA DIXITAL	COMPETENCIA PERSOAL, SOCIAL E DE APRENDER A APRENDER	COMPETENCIA CIDADÁ	COMPETENCIA EMPREENDEDORA	COMPETENCIA EN CONCIENCIA E EXPRESIONS CULTURALS
	ESCOITAR	FALAR	LER	ESCRIBIR							
1	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
2		X	X	X	X		X	X			X
3	X	X	X	X	X		X	X	X		X
4	X	X	X	X	X	X		X	X	X	X
5		X		X	X		X	X			X





ESTRATEGIAS DE ANIMACIÓN Á LECTURA

A lectura deste libro pode dar lugar ao traballo de aspectos tales como:

- A solidariedade
- A familia
- A igualdade e a diversidade
- A emigración
- A amizade
- A educación ambiental
- A pertenza a un grupo

OBXECTIVOS XERAIS

- Promover o hábito da lectura
- Fomentar a empatía
- Potenciar as habilidades sociais necesarias para traballar en grupo
- Fomentar a capacidade crítica
- Desenvolver a expresión oral e escrita
- Potenciar o gusto pola estética
- Aplicar técnicas dixitais

ORIENTACIÓNS XERAIS

A maioría das actividades propostas están deseñadas para traballar en grupos pequenos ou con toda a clase. Por iso é importante que o profesor ou profesora intente promover un bo clima na aula, no que se respire confianza e respecto por todas as opinións expresadas polo alumnado. As actividades propostas pódense traballar en diferentes graos de profundidade dependendo dos intereses do grupo, ou dos do profesor ou profesora, e baséanse na aprendizaxe cooperativa e nas rutinas de pensamento.

A aprendizaxe cooperativa é un método baseado no traballo en equipo dos estudantes. Inclúe varias técnicas nas que traballamos de forma conxunta para lograr certos obxectivos comúns que son responsabilidade de todos os membros do equipo.

As rutinas de pensamento son estruturas que serven de punto de partida para que os estudantes, de forma individual ou colectiva, inicien, discutan e manexen o seu pensamento e, ao mesmo tempo, descubran modelos de comportamento que lles permitan usar a mente para xerar pensamentos, reflexionar e razoar.



ACTIVIDADE 1

Antes de la lectura: «QUE ESTÁS DISPOSTO A PROTEXER?»

OBXECTIVOS

- Confrontar o alumnado coa idea de protección como elección ética.
- Activar unha reflexión crítica sobre progreso, perda e responsabilidade.
 - Xerar unha implicación persoal previa á lectura da obra.

DESCRICIÓN

Antes de abrir o libro, proxéctanse na aula tres afirmacións:

- Non todo o que avanza mellora.
- Protexer algo implica renunciar a outra cousa.
- Ás veces o perigo non vén de fora senón de dentro.

Organízase a clase en grupos pequenos e os alumnos falan sobre o seu significado.

Non se trata de definilas, senón de poñelas en relación coa realidade: situacións actuais, conflitos sociais, decisións persoais ou colectivas que inflúan nas súas vidas.

Tras a posta en común dos grupos, o docente lánzalle unha pregunta ao gran grupo:

- Se tiveses que elixir entre o progreso económico da túa contorna e a conservación dun espazo natural único, que estarías disposto a perder?

Recóllense as achegas nun mural (podería facerse dixital).

ORIENTACIÓNS

A novela non ofrece respostas simples e esta actividade debe reproducir esa incomodidade inicial.

Poderíase utilizar a rutina de pensamento «Vexo, penso, pregúntome».

Duración aproximada: 50–60 min





ACTIVIDADE 2

Durante a lectura: «UN LUGAR QUE NON É SÓ UN LUGAR»

OBXECTIVOS

- Analizar o espazo narrativo como elemento simbólico.
- Comprender a relación entre contorna e conflito.
- Afondar na función literaria da paisaxe.

DESCRICIÓN

A medida que o alumnado avanza a lectura, vai descubrindo descrições detalladas da marisma. Nesta actividade, distribúense en parellas co obxectivo de reflexionar sobre como se constrúe ese espazo na historia e que sensacións transmite.

A finalidade é tomar unha postura razonada ante esta pregunta clave:

- A marisma é unicamente o escenario da historia ou actúa como un personaxe máis?

Tras a reflexión, cada parella escribe un texto breve argumentativo, utilizando como mínimo dúas referencias concretas do libro (descripción, xesto ou escena) para xustificar a súa postura.

ORIENTACIÓNS

Non buscar unanimidade.

O valor está na argumentación e máis na lectura atenta do texto.

Opcional: recoller as evidencias nun documento compartido (citas/escenas + interpretación).

Duración aproximada: 60–70 min

ACTIVIDADE 3

Durante a lectura: «MEDRAR DOE»

OBXECTIVOS

- Analizar o proceso de maduración de Vera.
- Relacionar o conflito externo e o conflito interno.
- Favorecer unha lectura emocionalmente consciente.

DESCRICIÓN

De forma individual, cada alumno reflexiona por escrito sobre a evolución da protagonista ao longo da novela e fai un mapa mental ou *visual thinking* coas ideas que lle foron xurdindo.

Non se trata de resumir os feitos senón de pensar:

- Cando se produce o cambio.
- Que é o que o provoca.
- Se o seu crecemento é desexado ou imposto polo contorno.

Despois, compártense os traballos no grupo e ábrese unha pregunta común:

- É posible medrar sen perder algo polo camiño?

ORIENTACIÓNS

Acompañar para que non quede no anecdótico.

Invitar a conectar literatura e experiencia vital.

Poderíase utilizar a rutina de pensamento «Antes pensaba... agora penso».

Ferramentas dixitais para o mapa mental ou *visual thining* (Canva, Mindmeister...)

Duración aproximada: 50–60 min



ACTIVIDADE 4

Durante a lectura: «QUEN TEN A RAZÓN?»

OBXECTIVOS

- Desenvolver pensamento crítico.
- Analizar conflitos éticos complexos.
- Argumentar desde perspectivas contrapostas.

DESCRIPCIÓN

A clase divídese en dous grupos que representan posturas enfrontadas: un bando representará a visión do crecemento e a industria; o outro, a preservación do ecosistema narrativo da obra.

Cada grupo constrúe argumentos baseados na novela, defendendo unha posición que non ten por que coincidir coa persoal. Non se trata de «gañar», senón de argumentar.

O debate realízase con normas claras (quendas, escoita activa, réplica breve) e finaliza cunha reflexión individual escrita, na que cada grupo expresa a súa postura final, xustificándoa.

ORIENTACIÓNS

Valorar a capacidade de argumentar, non a postura adoptada. Recordar que cambiar de opinión tamén é un logro.

Duración aproximada: 60-70 min

ACTIVIDADE 5

Despois da lectura: «O QUE PERMANECE»

OBXECTIVOS

- Interpretar o sentido global da novela.
- Reflexionar sobre memoria, perda e legado.
- Elaborar unha conclusión persoal.

DESCRICIÓN

Os alumnos orga nízanse en parellas ou en grupos pequenos e escribenlle unha carta ao seu «eu con 10 anos máis» explicándolles que aprenderon desta historia.

Debe incluír:

- Unha idea clave.
- Un conflito que os marque.
- Algo que cambiase na súa maneira de pensar.

Unha vez escritas compártense na clase e valóranse en común as aprendizaxes e mais a visión do seu «eu» futuro.

ORIENTACIÓNS

Non corrixir o estilo literario, senón a profundidade reflexiva.
Esta actividade funciona moi ben como avaliación competencial.

Duración aproximada: 60-70 min